

gyógyítja
zagot
SINCZIA
78.)
abb (78%)
nyes fer
mar, mert
szta szer

harus

tegségek

0 kr.

Faber

égy orvos

Bécsben.

enben:

Dr. Szabó

J. gyógy

Eger-

Széz-

sz. Szat-

kereskedő.

híghiditások al

kitűntetett

F.

emánt

da ez el

NN.

en, V.

gyári

nagy-

gyé-

rástók,

átse-

kap-

atnok

aczel.

Gyémán fur-

ok kívánatra díj

ek brilliantokat é

ket.

WUORI INGERTEKESK PONTOSAN TEJESITTEK

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Széchenyi-utca SIMON-ház Kunz József ur
kereskedésével szemben.

HIRDETMÉNYEK.

előfizetési pénzek és a kiadás körüli pa...
valamint a lap sze lemi részét illető
minden közlemények ide intézendők.

Némmentelen levelek csak ismertetők
fogadtattak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVU PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben hához hordva vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Öt-hasábpesitisor egyszeri bejelentésért 5kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilttér 4 hasábpesitisorért 20 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
ujdonosság sora 50 krajczár.

XV. évfolyam 1888.

Debreczen. Szerda, Január 11.

8. szám.

Hol állunk most?

Eddig a hármass szövetség demonstrált Muszkaország ellen, Muszkaország azonban felismerve a hármass szövetség madárijesztő természetét, most ő demonstrál a hármass szövetség ellen. És ki van jobban megijedve mint maga a német császár és a vasember. Ezek az urak, úgy látszik, még a háboru kitörése előtt szeretnének meghalni, tépetlenül vivén magukkal a mirthus koszorút, melyet cselekményeik nagysága, halántékaik körül fűzött. Eleget tettek már ők, ahhoz pedig, hogy újabb nagy dolgokat vigyenek keresztil, öreg gyerekek. Minden igyekeztük oda irányul, hogy egy nagy háboru esélyeinek, mely, minden valószínűtlenség dacára is végződhetnék rosszul, — ne tegyék ki marukat. Hadd halhassanak meg azzal a tudattal: hogy hatalmasá tették fajukat.

Ennek a két öreg urnak a politikája dominálja ma Európát. Mikor az oroszok kell presszionálni, azt cselekszik s ha végre az mutatkozik kívánatosnak, hogy Ausztria-Magyarországot kapacitálják, ehhez is hozzá fognak. Hanem itt aztán el is érik a világ végét, mert ez után már nem következik: még valaki. És az oroszoknak jó orra van, megérezte a két öregnek azt a sirszagot, melyet a viágtörténelem még minden agg uralkodóra rá lehelt, és alig alig engedte meg valamelyiknek, hogy ily korban harezias hevek szállják meg és háborura vete-medjék. Hát most ő változtat arcot, ő csörtet fegyvert, s a magát rettenetesnek képzelt, sőt hirdett hármass szövetséggel szemben, ő száll sorompóba. Észrevette, hogy csak addig legények ezek, amíg szalad előttük valaki, de ha megáll, plane visszafordul, s kardja markolatára teszi kezét: ők ijednek meg.

A demonstrációk arzenálja ki van

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A bojár leánya.

Regény.

Irta: VÉRTESI ARNOLD.

(Folytatás.)

Mikor az udvarba ért, szíve hevesebben dobogott, mint valaha életében. Eszterrel szemlélve boldog napjait sem véve ki. Gyöngéd édes, de nem lázas érzés volt az akkor, az első ifjuság hainalán. Hanem e pillanat most gyötrő és terhes volt; érezte teljes súlyát és kellemetlenségét Ármint.

Az öreg bojár eléje jött az udvarba s kezét nyújtá. Finom, diplomatikus arcza, melyen minden indulat elmosódott, most az egyszer kis-sé szomorunak látszott.

— Unokahugom beteg, — szólt a salonba vezető vendégét.

Teljes diplomatikai eleganciával és egyked-vüséggel ejtette ki e szavakat. Ármint nem találhatott abban legkisebb aggasztót sem.

— Remélem, nem valami komoly baj? — szólt Ármint.

— Úgy hiszem, nem komoly baj, viszonzá az öreg bojár, könnyed főhajással köszönve Ármintnak; — köszönöm önnek részvétét.

Aztán beszédbe ereszkedtek mindenféle közönyös tárgy fölött, de mindkettőjükön meglátszott, hogy gondolataik messze kalandoznak. Meg-megszakadt a beszélgetés fonala.

— Mi vártuk önt ma délelőtt, — szólt egy ilyen elakadt szünet után Diarcadiu; — gondolom, megígérte ön tegnap Marinának. Emlegette ma reggel.

Fehér Ármint sok ügybajos dolgával mentegte magát.

— Igaz, — viszonzá Diarcadiu; — önnek sok dolgába kerül, míg rendbe hozza e birtokot. Gondolkozott ön már fölötte, vajlon köztünk marad-e aztán továbbra is, vagy visszatér hazájába?

Ármint felelni akart. Ez volt a legalkalmasabb perc, melyben honn maradt nejt és

írítve. Bismarck herceg, tavaly ilyenkor úgy ráreccsentett Európára, hogy ami még soha sem történt szélsőbalunk is megszavazta a hadi adót. És Kaulbars valóban megelégette Bulgáriát. Ugy vélte pedig az öreg ur, hogy ez idén is ugy lesz, hogy a lengyelországi muszka fegyverkezéssel szemben elégséges lesz nagy lármát csapni, Ausztria-Magyarországot fennszóval figyelmeztetni, titokban pedig csillapítani, s a muszka ismét megretíral. De csalódtunk. A muszka megszokta a mumust és nem mozdul. Megtanulta a dörgés magyarázását, kiészlelte a hadiesel jelentőségét, és meggyőződött róla, hogy nem kell a háborutól megijedni. Hogy a mint Vilmos és Bismarck látni fogják, hogy ez a muszka még is fene gyerek, azonnal más hurokat fognak pengetni. Soha sem lehet tudni, hogy kiben mi lakik. A ki el van szánva, keseredve a ki kétségre van esve, az egy fanyeli bicskával is neki menne egy oroszlanak. Hiába nincs a muszka elkészülve, hiába nincs szövetségese, hiába nincs pénze, azért bele keseregheti magát a háboruba a pánszláv áramlat belegrathatja a czárt, s ha egyszer benne van, ha egyszer a háboru csóvája kigyult, még is csak európai tíz lehet abból.

Hát ha így? Hátha úgy? Hátha másképpen is elintézhetőek a dolgok? Hát ha még is megkérdeznők a muszkától, hogy miért haragszik olyan nagyon? És a két öreg ur elkezdte a tapogatózást a nagykövet küldést, tábornok fogadást és barátságos tubakolást, a muszka pedig kezd bele nevetni a markába. Kezdi felemelni a hangját, kezd követelni, kezd feltételeket szabni, bosnyák okkupáció megszüntetéséről, vagy ha az nem, hát Bulgáriának orosz részről való megszállásáról beszélgetni, meg a többi. És a két öreg ur hallgatja a beszélgetést. Híszien a dolog mindössze sem igényel töb-

bet, mint Ausztria-Magyarország beleyezését, az meg csak nem áll ellent, ha a német császár meg a vas ember ugy akarja.

Azt hiszem, hogy most meg már ezen a ponton vagyunk. Multkori cik-kemben azt jeleztem, hogy a háboru kérdéseig értünk el s hogy szövetségeseink azt mondják: eddig volt a fogadás. De most már az alkudozás stádiumának küszöbe előtt képelem a háboru ügyét, s meg vagyok róla győződve, hogy Berlinből a mi kapacitálásunkhoz fognak hozzá, de meg vagyok győződve arról is, hogy: Nem engedünk! Mert ha a muszka betudott látni a német diplomácia veséjébe, s meg az övébe látunk be, s nem bírjuk elhinni felőle, hogy józan észszel bele merjen menni a háboruba. Ha pedig elvesztené józan esztét, annál nagyobb szerencsétlenség reá nézve. Állunk elébe. Szövetségessünkkel, ha úszinte az a szövetség, azok nélkül, ha kell: és bíznunk karjaink, fegyvereink erejében!

Ha a czártól fog függeni a dolog eldöntése? Nem vereksznők; ha a pánszlávok döntenek? akkor igen. — Ettől függ most Európa sorsa, hogy melyik párt fog Muszkaországban felülkerekedni. Lehet, hogy a józanság, lehet hogy a szenvedély. Mindegy! Mi készen vagyunk!

A művaj hamisítások meggátolása. A művaj-hamisítások meggátolására szolgáló törvény javaslat, mint „H-k.“ értesül, jelenleg élénken foglalkoztatja a földművelés, ipar- és kereskedelmi minisztériumot. F. hó 16-án ez ügyben a minisztériumban enquete lesz, melyre a meghívókat már szétküldötték. Az enquete-n az orsz. gazdasági egyesület is képviselteti magát.

A telekkönyvi betétek. A telekkönyvi betétek szerkesztésére vonatkozó, nagyfontosságú előmunkálatok annyira előre haladtak, hogy a pénzügy- és igazságügyminiszternek

ruságot mért fejünkre, — szólt halkan, ünneplésen; — ha jól látam, önrép úgy mint réám. Ne szóljon, ez a percz nem alkalmas semmiféle nyilatkozatra, s mint hitvány sallangot kell e perczben eldobnunk az etikeete szabályait. Marina élet és halál közt lebeg. Esmélete kezdi elhagyni. Talán önnek megjelenése csillapító, jótékony hatást fog gyakorolni reá. Akarja látni őt?

Ármint reszketett, mint a nyárfalevél s nem birt egyetleneget hangot sem kiejteni. Az öreg bojár kézen fogva végig vezette őt a szobák hosszú során. Szótlan, gépiesen hagyta magát vezetni.

Telépetek a szobába, hol hófehér ágyban feküdt a szép Marina. Ármint megállt az ajtónál, az árnyékban, s szorongva függeszté szemét a beteg égő arcára, mely a láztól egészen sötétpiros volt. Ziláit haja rendetlenül omlott a fehér vánkossra, szeméi villogtak, ajka érthetetlen szavakat susogott, míg keze a levegőben mozgott, mintha betűket akarna az üres levegőbe írni. Nem látszott észrevenni a belépőket.

Ármint lélekzetét elfojtva állt mozdulatlan az ajtó megett. Borzadva hallotta saját nevét susogva kiejteni a beteg lázas ajkain.

Lascar Diarcadiu unokahuga ágyához lépett. — Ármint van itt, — kedvesem, — szólt hozzá, megsimogatta égő homlokát.

A beteg fölemelte fejét, bámoló, merev szeméit az öreg bojárja fordítva, mintha kábult agya nem értene jól, mit mond ez. Diarcadiu közelebb vonta Ármint.

A lázas öröm sikoltásával nyújtotta ki kezét a beteg, s hirtelen megkapva Ármint kezét, ajkaihoz vonta azt és forrón megcsókolta. A láz-beteg kezei mint vaskéző szoritották össze kezét. Esmélete tébolygott.

Az öreg bojár elfordította fejét s hátrább lépett.

Az erős lelki megrázkódás néhány perczre kiragadta kábultságából Marinát. Szégyelve, szemérmesen sítotte le szeméit, eltakarta arcát s elbocsátotta Ármint kezét.

Némán állt ott előtte Ármint, a nélkül,

bet, mint Ausztria-Magyarország beleyezését, az meg csak nem áll ellent, ha a német császár meg a vas ember ugy akarja.

Azt hiszem, hogy most meg már ezen a ponton vagyunk. Multkori cik-kemben azt jeleztem, hogy a háboru kérdéseig értünk el s hogy szövetségeseink azt mondják: eddig volt a fogadás. De most már az alkudozás stádiumának küszöbe előtt képelem a háboru ügyét, s meg vagyok róla győződve, hogy Berlinből a mi kapacitálásunkhoz fognak hozzá, de meg vagyok győződve arról is, hogy: Nem engedünk! Mert ha a muszka betudott látni a német diplomácia veséjébe, s meg az övébe látunk be, s nem bírjuk elhinni felőle, hogy józan észszel bele merjen menni a háboruba. Ha pedig elvesztené józan esztét, annál nagyobb szerencsétlenség reá nézve. Állunk elébe. Szövetségessünkkel, ha úszinte az a szövetség, azok nélkül, ha kell: és bíznunk karjaink, fegyvereink erejében!

Ha a czártól fog függeni a dolog eldöntése? Nem vereksznők; ha a pánszlávok döntenek? akkor igen. — Ettől függ most Európa sorsa, hogy melyik párt fog Muszkaországban felülkerekedni. Lehet, hogy a józanság, lehet hogy a szenvedély. Mindegy! Mi készen vagyunk!

G. B.

A művaj hamisítások meggátolása. A művaj-hamisítások meggátolására szolgáló törvény javaslat, mint „H-k.“ értesül, jelenleg élénken foglalkoztatja a földművelés, ipar- és kereskedelmi minisztériumot. F. hó 16-án ez ügyben a minisztériumban enquete lesz, melyre a meghívókat már szétküldötték. Az enquete-n az orsz. gazdasági egyesület is képviselteti magát.

A telekkönyvi betétek. A telekkönyvi betétek szerkesztésére vonatkozó, nagyfontosságú előmunkálatok annyira előre haladtak, hogy a pénzügy- és igazságügyminiszternek

ruságot mért fejünkre, — szólt halkan, ünneplésen; — ha jól látam, önrép úgy mint réám. Ne szóljon, ez a percz nem alkalmas semmiféle nyilatkozatra, s mint hitvány sallangot kell e perczben eldobnunk az etikeete szabályait. Marina élet és halál közt lebeg. Esmélete kezdi elhagyni. Talán önnek megjelenése csillapító, jótékony hatást fog gyakorolni reá. Akarja látni őt?

Ármint reszketett, mint a nyárfalevél s nem birt egyetleneget hangot sem kiejteni. Az öreg bojár kézen fogva végig vezette őt a szobák hosszú során. Szótlan, gépiesen hagyta magát vezetni.

Telépetek a szobába, hol hófehér ágyban feküdt a szép Marina. Ármint megállt az ajtónál, az árnyékban, s szorongva függeszté szemét a beteg égő arcára, mely a láztól egészen sötétpiros volt. Ziláit haja rendetlenül omlott a fehér vánkossra, szeméi villogtak, ajka érthetetlen szavakat susogott, míg keze a levegőben mozgott, mintha betűket akarna az üres levegőbe írni. Nem látszott észrevenni a belépőket.

Ármint lélekzetét elfojtva állt mozdulatlan az ajtó megett. Borzadva hallotta saját nevét susogva kiejteni a beteg lázas ajkain.

Lascar Diarcadiu unokahuga ágyához lépett. — Ármint van itt, — kedvesem, — szólt hozzá, megsimogatta égő homlokát.

A beteg fölemelte fejét, bámoló, merev szeméit az öreg bojárja fordítva, mintha kábult agya nem értene jól, mit mond ez. Diarcadiu közelebb vonta Ármint.

A lázas öröm sikoltásával nyújtotta ki kezét a beteg, s hirtelen megkapva Ármint kezét, ajkaihoz vonta azt és forrón megcsókolta. A láz-beteg kezei mint vaskéző szoritották össze kezét. Esmélete tébolygott.

Az öreg bojár elfordította fejét s hátrább lépett.

Az erős lelki megrázkódás néhány perczre kiragadta kábultságából Marinát. Szégyelve, szemérmesen sítotte le szeméit, eltakarta arcát s elbocsátotta Ármint kezét.

Némán állt ott előtte Ármint, a nélkül,

hogy képes volna egy szót kiejteni. Érezte, hogy végzete örvénybe ragadja. Nem tárhatta föl a valót ez iszonyatos perczben az előtt, ki élet és halál közt lebeg.

— Beteg vagyok, — susogá Marina; — már tegnap rosszul voltam, . . . de . . . de most úgy érzem, hogy jobban vagyok.

Szemeinek esodálatos villogása, arcának lázas kifejezése megcáfolták szavait.

— Legyen nyugodtan, — szólt erőt véve fölundulásán Fehér Ármint; — legyen csöndesen . . . Minden jóra fog fordulni.

(Folyt. köv.)

a „Budapesti Közlöny“ jan. 8-ki számában közzétett szabályrendeletai alapján — közelebről pályázat fog kihirdettetni azon bírói, al-bírói, telekkönyvvezetői és segédtelekkönyvvezetői állásokra, a melyek a betét-szerkesztési munkálatok céljából kinevezés után betöltendő lesznek. A betét-szerkesztési munkálat f. évi márczius hóban a pestvidéki törvényszék telekkönyvi hatóságánál egyelőre kisebb mérvben fog megkezdetni, s fokozatosan nagyobb mérvben folytattatni. Ennélfogva egyelőre kinevezések is csekély számban lesznek eszözlendők; és a hirdetendő pályázat folytán ezáltal, valamint az időnkint utólag beadandó pályázati kérvények alapján fognak időről-időre a szükséges kinevezések fogantatba vétetni. A betét-szerkesztési munkálatokra leginkább albirák és segédtelekkönyvvezetők fognak alkalmaztatni; a mi a pénzügyi tekintetek figyelembe vételén kívül főleg abban találja indokolását, mert a kinevezendő alkalmazottak a munka előhaladásához képest időről-időre más más telekkönyvi hatóságokhoz lesznek áthelyezendők, s a különben is jó részben helyszíni működéssel járó ezen állások betöltésére ifjabb egyének, — a kik azonban a törvényes minősítésen felül a telekkönyvi ügyekben kellő jártassággal bírnak, — alkalmasabbaknak mutatkoznak.

Külföld.

Bulgár zavarok. Nabukov orosz kapitány 12 bolgár és 30 montenegrói harcoszal Bur-gasba beakart törni, hogy ott lázadást csináljon a bulgár fejedelem ellen. Azonban csapat-ját szélyel verték, a két órai küzdelemben Nabukov kapitány is elesett. Bulgáriában a rend nem zavartatott meg. —

Német és Oroszország. A pétervári kabinettel való tárgyalások — mint Berlinből írják — döntő jelentőséggel bírnak. Orosz-ország formulálni fogja Bulgáriára vonatkozó követeléseit és Németország e követeléseket összeegyeztetni fogja az osztrák-magyar monarchia érdekeivel.

A béke. Az orosz sajtó nagy fontosságot tulajdonít azon ténynek hogy a gárda csapatok legidősebb korosztálya szabadságotott, Berlinből, azonban azon már Bécsben is megerősített hír érkezett, hogy Oroszország nyu-

hogy képes volna egy szót kiejteni. Érezte, hogy végzete örvénybe ragadja. Nem tárhatta föl a valót ez iszonyatos perczben az előtt, ki élet és halál közt lebeg.

— Beteg vagyok, — susogá Marina; — már tegnap rosszul voltam, . . . de . . . de most úgy érzem, hogy jobban vagyok.

Szemeinek esodálatos villogása, arcának lázas kifejezése megcáfolták szavait.

— Legyen nyugodtan, — szólt erőt véve fölundulásán Fehér Ármint; — legyen csöndesen . . . Minden jóra fog fordulni.

(Folyt. köv.)

A szép Adolár és a rut János.

(Franciaiból.)

A szép Adolár és a rut János cousinsok voltak.

Adolár valóban oly szép volt, hogy az emberek megállottak az utcán és — bámultak.

János ellenben oly rut külsővel bírt, hogy egy majom is elsőseget igényelhetett volna felette szépség dolgában.

Az öregek gyermekeik jövőjére való tekintetben, szintén különböző nézeteket vallottak.

— Mihelyt János az asszonyokra adja magát, tönkre lesz téve, sohajtá az egyik.

— Na. Jól vigyázzanak magukra a libácskák! szokta mosolyogva mondani Adolár atyja.

A két fiu azon korba lépett, midőn a szív megköveteli a maga jogát.

Egy szép napon János szerelmi vallomást tesz egy szépségnek. — Ez így felel: barátom, ha valakinek ilyen arcza van mint magának, akkor kedvesének a szerelemmel valamivel erősebb, életrevalóbb alakot kell nyújtania.

Jánosnak volt annyi esze, hogy eme szavak értelmét felfogja és fölhatalmazta a kedves szépséket, hogy tőle minden hónap elsején 500 frtot vegyen fel tüpénre.

goti határán újabb három hadosztályal szaporította seregét.

Szobor leleplezés. Az 1796. évben Mantua mellett elesett osztrák magyar és olasz katonák emlékének emelt szobrát tegnap előtt leleplezték le a curtatonei temetőben. Az ünnepélyen az osztrák magyar és a francia katonai attaché, a francia főkonul és Corsi olasz tábornok is jelen voltak. Az osztrák-magyar katonai meghatalmazott a prefektus és a polgármester beszédeire válaszolva, kormányának nevében köszönetet mondott a kegyelet nyilatkoztatásáért. A francia főkonul kijelenté, hogy Olaszország, Franciaország és Ausztria Magyarország az emlékszobor leleplezésénél való megjelése és bizonyítéka a szíves egyetértésnek és a holtak iránt érzett kegyeletnek.

Az olaszok Afrikában. Római levelek megerősítik azt, hogy az olasz közvélemény egy általánosan lelkesedik az abesszini háború iránt. Már csaknem egy év múlt el a dogalii vérszombatja, mikor az abessziniak hatszáz olasz katonát lemészároltak. Eleinte roppant zajjal hangoztatták a revancheot, de azután a szenvedélyek kezdtek lehűlni s az óriási költ ségekkel szemben, melyeket csak az előké születek okoztak, egyre általánosabb az óhaj, hogy a kalandos vállalat, mely a legújabb táviratok szerint most már mindenestre meg kezdődik, legalább gyorsan véget érjen. A mai táviratok szerint az olaszok, kik Saatiig vasutat építettek, legközelebb megragadják az offenzívát.

Napi hírek.

Jótekyonó egylet. Városunk jótekyonó Nőegylete múlt vasárnap, f. hó 8-án választmányi gyűlést tartott a városháza nagyteremben. A gyűlés idejének legnagyobb részét — az egyet leírásához méltólag — a szegények segélyezésének ügye foglalta el. Ilyen időben, a milyen ez a mostani hideg tél, ilyenkor érzik a szegény emberek legjobban az egyet jótekyonóságának melegét. Harminczöt szegénynek 204 frt 50 krt utalványoztatott ki. Hosszabb ideig tanácskozott még a választmány az egyet által tartandó téli multság neve, mely alakban tartása fölött, miután a thea-estély elvezetés lefoglalta a lutheránus filléregylet a maga multság részére. Az ügy a gyűlésen nem intéztett el, de a most folyó megbeszélések eredményéről mielőbb tudatja az Egyet e becses lap útján is az érdeklődő közönséget.

Felolvasó estélyek. A kereskedő ifjak önképző egyesületének „választmány” a téli hónapok alatt minden csütörtökön este felolvasó estélyek rendezését határozza el. A felolvasások megtartására sikerült a választmányának — a debreczeni kereskedelmi tanár urakat megnyerni, az első felolvasást e héten csütörtökön este Propper N. János akadémiai igazgató ur tartja meg — a tizezredik számításról. Ez érdekes szak — felolvasások meghallgatására az egyesület tagjai meghívottak. A felolvasó estélyeken vendégek is szívesen látnak, felolvasás kezdete 8¹/₂ órakor. A választmány.

Nem esoda ha rutsága azon peroztől fogva igen érdekesnek és eredetinek találtott kedvese részéről. A tigrisnőből hízog maeska lett.

A szobacizicus ezental tisztább és fehérebb köntényt viselt és a boldog Jánosnak két nagy fényű lámpával világított le a lépcsőkön.

A szép Adolár is belépett a szerelem kertjének labirintjába és egy bájos teremtes egy napon suttogva vallotta neki: „szerelek, nagyon szeretlek!”

S miután Adolár mutatni akarta, hogy gentleman, hogy gavallér és kihuzta oldalzsebéből tömött krokodil bőrtárcsáját, haragos szemekkel találkozott, elzárta ajkait forró csókokkal és mondák: — Nem — nem — mit sem akarok róla tudni. Szerelme kell nekem. Szivedre van szükségem. Csak szeress! A többiről gondoskodik vén barátom, a képviselő!

Ily alakban tanulták a cousinsok ismerni a szerelmet.

— A világ így itél róluk:
Az egyik buta.
A másik boldog ember.

Nem tagadható, hogy Jancsi tüpéért mindig mosolyog arczal, szeretetreméltó al-lurókkal és előzékeny nyájassággal fogadtott. Járhatott kelhetett, a mint neki tetszett. Ur volt, sőt valódi gavallér híre jutott. ki az életet felhasználni tudja és kedvesse nem egyszer mondá neki:

— Köszönöm önnek állásomat és semmiért a világon nem csalnám meg!!

Bezzeg másképp állott a dolog a szép Adolárral.

Sokszor mondá neki kedvese: „a képviselőt várom, ma nem jöhetsz!”

A szép Adolárnak a konyhán kellett keresztül surannia és nem egyszer óráhozszant a szobaleány szobájában várnia, míg a honatya eltávozik.

Nagyon természetes, hogy a szobacizicus

— A debreczeni orvos gyógyszerész egylet a folyó hó 14-én szombaton d. u. 4¹/₂ saját helyiségében tisztújító közgyűlést tart, melyre egy a helybeli mint a vidéki tagok tisztelettel meghívottak. Ezen közgyűlés napirendje a választmány által következőleg lett megállapítva: 1. elnöki megnyitó beszéd. 2. a pénztár vizsgálatára kiküldött bizottság jelentése; 3. a könyvtár vizsgálatára kiküldött bizottság jelentése és javaslata; 4. új tagok felvétele; 5. évi költségvetés megállapítása és az évi tagsági díj meghatározása; 6. emlékszed Dr. Tegze Imre volt egyetli elnök felett, előadja Dr. Popper Alajos; 7. tiszttartás; 8. netaláni indítvány. Debreczen 1888. Jan. 10. Az elnökség.

— A kalotaszegi varrottas. Erdély egyik derék leánya, a jeles írónő Gyarmathy Zsigáné a jövő hó közepén igen érdekes csevegést fog Ajtai K. Albert uró „A próképek a varrottas világából” című alatt felolvasni. Most a farsang alatt szén asszonyaink, leányaink az estélyeken, táncvigalmakban kalotaszegi varrottásban jelenhetnek meg, hiszen szebb a bársonynál csipkénél s pártolva, mint hazai ipart a szegény népen is segítenek. Megemlítjük hogy a kalotaszegi varrottas Debreczenben Baum Miksánál kapható.

— Járásbírósg köréből. A helybeli járásbírósg ügyvezetésében a következő változások történtek; Dr. Gajzágó Béla járásbíró vezető az elnöki, hagyatéki és polgári ügyeket, Dezső Kálmán aljegyző segédkezése mellett. Ferenczi Lajos albiró vezető a bünygyeket Dr. Vass Antal albiró vezető a bagatell kisebb polgári peres ügyeket és sommás pereket. Hegedűs István albiró pedig kizárólag a sommás perekkel foglalkozik. A helységben azon változás történt, hogy a kiadóhivatal a járásbíró szobája mellé helyeztetett át, a kiadóhivatal régi helyiségét pedig Ferenczy Lajos albiró foglalta el.

— A farkasok garázdálkodása. Diószeg-ről írják a „Sz-g”-nak: E hó 7-én, szombaton a város külső utcáin egyik háznak udvarába öt farkas rontott be. Este volt, amikor a lakosok már mind a házban voltak. Mikor meghallották az éhes farkasok üvöltését, nem mertek ki menni s erősen bezárkóztak, nehogy bejőjjen egy is. A farkasok nem is bántották az embereket. Az udvaron levő ólban volt egy kövér sertés; meglepődtek hát avval, hogy azt szerteszéjjel tépték s felfalatozták. Falatozás közben a házbelleknek is megjött a bátorságuk és egyikük egy puskát vévén elő a farkasok közé lött. Egy farkas ott maradt az udvaron; a többi pedig eszevesztett futással menekült. A lelőtt farkast — nagy örömmel diadalban vitték a község házára.

— Párbaj akadályokkal Nagyváradon. Hétfőn reggel 7 órakor a Rhédey kerti vendéglői helyiségben az ottani arany ifjuság két ismert tagja állott egymással szemben, karddal kezükben. Deutsch Géza és Mandel Béla. (ugyanaz ki Komlóssy Györgyöt párbajban lelőtte). A párbajt már vasárnap delután sejtették de biztos tudomás senkinek sem volt róla. A kapitányi hivatal azért mégis kifürkészte a dolgot. Recht Ignác alkaptány és Neuman László városi rendőrbiztos hétfőn reggel a Rhédey kerti vendéglői helyiségben mentek, a hol a párbajfeleket épen viasko-

hallgatása iránt elismeréssel kell lenni. Havi ajándékok felrugtak 50 frtra. Ép úgy nem maradhatott el a szakácsné, kocsis és kapus megnyerése, kik viszonyt nem mulasztották el őt biztosítani arról, hogy mennyire lóvá van téve a vén képviselő. Nem mult el óra, melyben vetélytársát ne emlegették volna. Vetélytársát? ... Mosolygott a szép Adolár, ha meggondolta, mily neveléses szerepet játszik az a szegény képviselő.

Mint hogy Adolárt csak önmagáért szerették, igen természetes, hogy mindig a leg-elegánsabb toilettékben kellett járnia. Így nem is esodálható, ha a szabó, cipész, kesztyűs stb. kontó folytonos emelkedésben volt.

Jancsi szerény toilettben is szívesen látott vendég volt, kedvesen él és piszkos poros cipőit hanyagul vetette a tabouretre.

Reggel csak emnyit szolt: Ma este! Ezzel már minden mondva volt.

Ha távozott az mindig a szűnyeges fő lépcsőn történt, „non chalanceval” fogadva a kapus alázatos köszönetét.

A szép Adolár azon kérdésre, mikor lát hatlak ismét, rendesen a következő feleletet nyerte:

— Nem tudom még, majd értesítelek!
— Mindig a hátsó lépcsőkön távoztott, nehogy a képviselővel találkozzék. Nyájasan köszönt a szénhordozónak, ki terhet hátán cipelve, görnyedve vándorolt fel a sötét lépcsőkön. Mint egy tolvaj surrant mindig a házba és a mitilyenkor tehetett, legfeljebb abban állott, hogy egy „jó reggelt” mondhatott kedvesének vagy virágcsokorral (10 fr) kedveskedett neki. Hiszen csak önmagáért szerették.

Ha János azt mondta dulseinejének: — Este a klubban vacsorálok, hivass el „éjféli”-kor” megtörtént!

A szép Adolár áldozatától egy-két hanyagul odavetett sort kap. „Ma szabad vagyok, estem a tied!”

Adolár siet, hogy kocsirol (számozatlan 20 frt) gondoskodik.

dásra készen bekötött nyakkal és csuklókkal találta. Sikerült is megakadályozni a párbajt de csak egyelőre, mert a párbajozók nem tágtottak. — hanem delután egy órákor segédekkel együtt, feltűnést kikerülendő, különböző utakon a lovasági kaszárnyába mentek. Deutsch Géza segédeivel dr. Várad y Zsigmond és Franzl hadnagyval, Mandel Béla pedig ifj. Tisz a Kálmán huszáronkéntessel és Kutschenbach Sándor huszárfőhadnaggal 3 órákor kiunt voltak a párbaj színhelyén. Dr. Grósz Menyhért és dr. Berkovits Miklós voltak az orvosok. A segédek a békés uton való ki egyenlítését megkísérelték, de ez nem vezetvén eredményre, a felek a Kutschenbach főhadnaggal adott jelre összeesaptak. Az első össze csapásnál Deutsch Géza Mandel homlokára intézett egy nagy csapást, azonban a kard könnyeden érte a homlokot s nem okozott nagyobb sérülést. Mandel kardja azonban Deutsch jobb hónalján ejtett jelentékeny sebet. — A megsebesült Deutsch esete, nagy részvételt keltett.

— Az inténdáns fölmentése. Gróf Keglevich István a magyar nemzeti színház és operaház istendánsi állásától fölmentetett, s Beniczky Ferenc államtitkár a két színház közvetlen vezetésével kormánybiztosi minőségben államtitkár teendőinek épségben tartása mellett megbízottat.

— Érdekes elvi határozat. A belügyminiszter közelebb határozatilag kimondta, hogy a gabonának közből szerinti eladása vagy megvétele az 1879 évi XL t. cz. 136 §-ba ütköző kihágást képez s az adásvétel megsemmisítését és pénzbüntetést kiszabását vonja maga után.

— Elvesztett egy ezüst láncz karperecz, a melyen egy golyójoujon esüggött, a tegnapi delután órában a nagyerdei jégpályán. A becsületes találó sziveskedjek a tárgyat Varga Károly butorkereskedő urhoz juttatni.

— Városi közgyűlés lesz a jövő héten, csütörtökön. Tárgyainak elkészítését a tanács mai ülésén kezdette meg, melyen gr. Dégenfeld József főispán elnökölt. A közgyűlés legérdekesebb tárgya három tisztviselői állomás betöltése lesz, különösen pedig a fő szállásbiztosi állomás, melyre Harangi Bálint helyettes főszállásbiztos, Simonffy Gyula és Lesczinszky Antal nyugalmazott honvéd törzstisztek pályáznak. Ezen kívül az itgatói és egy adókövetői hivatal várnak betöltésre.

— Dr Somerville skót szabadegyházi lelkész és tevékeny missionarius tegnap este a városháza nagytermében tartott beszédet nagyszámu diszes közönség előtt, melynek sorában a tanuló ifjuságon kívül ott láttuk: Némethy Lajos K. Tóth Kálmán, Kis Albert ev. ref. lelkészeket, Simonffy Imre polgármestert Dr. Bárány József izra elita hitzsónokot, sok előkelő ur nőt, val-lásfelekezeti külömbég nélkül és a városi tisztviselők egy részét. Az agg. erőtjeljes lelkész, kinek fejét koszoruként körített a hóféher hajfürtek, angol nyelven és bámulatos ifju tüzzel remek bibliai magyarázatot tartott Máté II. része 12 első verséről; a beszéd gyönyörű képekben az isteni élet útján haladó ember pályáját festette s azt Csiky Lajos hittanár ur tolmácsolta.

A pompás dinert chambre separében Ruschernál rendel meg (50 frt.) este színháza, és mivel egyedül kívánunk lenni, Adolár zárt páholyt vesz. Bonbons, — kitiűnő izléssel összeállított virágcsokor, — (összesen 20 frt.) az utolsó felvonás után a szerelmek megint Ruschernál vannak. Osztriga-chablis, schneepflek, spárga és szamóca — január havában (60 frt.)

— Oh ég! kiáltja a kedves teremtes. — Elvesztettem karpereczemet!!

Adolár égre földre könyörög, hogy fogadja el a mit holnap küld neki (200 frt.)

Multságunk tetőpontját akarja elérni. Ekkor a szobaleány lélekszakadva rohan be: „Két óra óta keresem nagyságát. A képviselő ur várja.” A csak önmagáért szeretett hosszu arcot vág, elbocsátja kedvesét, hisz csak nem kezdhatszátja az állását és jövedelmét ő miatta, kit csak úgy szeret.

Adolár születés napja van, kedvese ara kéri, hogy e napot az ő társaságában, távol a város zajától a vidéken töltse. — Mint hogy nem szeret vasuton járni és a vidéken is gyönyörködni akar, Adolár kocsi fogad. Este Adolár születésnapja öröme tárcsáját 100 frttal könnyebbnek találja. János már nevenapján kapott kedvesétől szép esontgombu sétabotot és elefántcsont nyelű selyem esernyőt.

Ha János kedvesénél ebédelt, csak kedvenc ételét kerültek az asztalra.

Adolár minden dimer után, két ezüst tallért nyomott a szakácsné kezébe, ki a képviselő febedjének maradványait találta fel neki.

Elérkezett végre azon nap is, melyben a szerelem a gyeagébb, a szelidebb érzelemnek, mondhatnám a közönyösségnek ad helyet. Jancsi békében és szeliden vált el donájától.

Mindig mint gentleman viselte magát és kötelességének mindig a volt.

— A szép Adolár bucsuzása tragikái volt.

— Értekezlet a közbiztonsági ügyben. Tegnap delután a városháza nagy termében igen népes értekezlet tartottott katonai, rendőrségi, közegészségügyi és építészeti érdekeltek felek és bizottságok részvétele mellett. Az értekezleten jelen volt gr. Dégenfeld József főispán ur ő méltósága is. A tanácskozás tárgyát a multkor értekezleten megbízott mérnöki hivatalnak jelentése képezte arról, hogy a külső baromvásás téren lehetséges volna-e a Győry Kálmán által indítványozott fedett csatornát akként építeni, hogy az a vágóhid hulladékait képes legyen könnyen és a levegő megfertőztetése nélkül elvezetni. A mérnöki jelentés szerint, mely három helyen is történt vízszinelés eredményére támaszkodik, fedett csatorna sem felel meg a vágóhidnál követelt igényeknek, miután annak esése tízméterenként csak 1 milliméter lenne. Számosan szólottak a tárgyhöz. A jelentés meghallása után Dr. Szikszai Szabó József, egyike azoknak, — kik a Tóczó felé kívánták építtetni a vágóhidat, esatlakozott azon párt hoz, mely a dohánygyáron túli homokos terület mellett harcol. Békessy László gazd. tanintézeti tanár most is a baromvásártér mellett érvel; ő nem látja részletesen és elfogadható érvekkel igazolva, miért nem alkalmas a baromvásártér a közbiztonsági helyül. Ezért újabb és lassab megfontolást és elhatározást ajánl. Szerinte az a veszély, mely a hulladékok által az egészségügyre háromulhat, nagy mértékben korlátozható azzal, hogy a hulladékok ipari célokra felhasználhatók és felhasználandók. — Dr. Sárváry Gyula t. főorvos a homok terület mellett érvelt, mint a melyet már a városi közgyűlés is kijelölt e célra. Békessy László jóval szerencsésebb volt első beszédénél ama javaslatával, hogy az új vágóhidnál a sertésvágás is rendszeresítve legyen; mert ezen indítványt elfogadta az értekezlet s ily irányban fog javaslatot terjeszteni a tanács elé. Végül Balogh Mihály főmérnök bemutatta a vágóhid telepenek vázlatát és a formát, mely mellett az épületek tervére a pályázat ki hirdetendő lenne. A főmérnök két, 600 és 400 frtos pályadíjat hoz javaslatba.

— A sötét pont. Páris boulevardjain nagyon sokan megbámultak egy ritka szép párt, mely nem törődve a bámuló sereggel, szorosan egymáshoz simulva, boldogan örökös mosolyal ajkaikon minden istenadta nap megtette szokott sétáját. A férfi, magas sugár alak volt, büszke erőlyes tekintettel, mely csak akkor lágyult el, ha a hozzá simuló, gyönyörű szép asszony boldogságtól ragyogó szemébe nézett. Ennek a nagy boldogságnak hirtelen vége szakadt: a büszke férfi megtörtén, szemlesítve egyedül jár-kél Páris boulevardjain, a szép asszony pedig beesett halovány arczal, karjai közt kisdévedel kelt messze utra, haza Amerikába. A dráma történetét így írják meg Párisból: A feltűnő szép amerikai nő, mikor férjét legboldogabb tette, nagy szomorúságot is hozott rá. Su-lyos beteg lett, arca izzott, melle zihált s sorvasztó láz emészette; férje könnyes szemekkel virasztott mellette, gyengéd kezekkel elsimította a homlokára csapódó fürtöket, gondozta, ápolta, szavakkal vigasztalta. Egyszer csak fölveti fénytelen szeméit a nagy beteg s esöndes hangon mondja: Meghalok: Bizonyosan tudom. Adjatok tintát,

— Csaló! ámitó! kiáltja az aranyos. — Szemére hánytá mi mindent mulasztott el miatta.

Nem fogadta el A. ur felajánlott pompás lakberendezését. B. urat gyémántjaival együtt dobta ki szobájából. — C. ur lovait, D. ur villáját s így végig az egész az a. b. c. A kár, melyet miatta szenved legalább is egy millió!!

Hogy viseltem magam irányodban? Kértem valaha csak egy krajczár is. Szeretek öszintén és őnzetlenül. Távozz nyomorult! Ne merj többé szemem elé kerülni! Átkozott csaló! Mars! Ki veled!!

A leszámolás napja. A cousinsok atyjuk elé lépnek s szerelmek számláját prezentálják. Alig hathatóan valja be Adolár atyjának, — hogy 30,000 frtnyi adóságot csinált.

Az öreg majd elájult.

Ördög!! kiáltja magához térve. No ezt nem vártam volna!! De vizagstálódok, monda mosolyogva, mert ha ez a te számlád, ugy Jancsi majom képével koldusbotra jut-tatta atyját.

Midőn ez felszólította ifiát számadásté-telre ez a következő volt: 10 hónap 500 frt-jával 5000 frt.

Találkozik az utcán a két cousin.

A csuf János megkérdi a szép Adolárt, ki lehetett azon hölgy, ki neki oly sok pénzébe került.

Egy angyali szöke teremtes! Es megmondta nevét.

Hohó! kiáltja Jancsi, hisz az az én kedvesem!!

Mi-i-esoda? Hogyan??!!... Hát te volnál a képviselő?!!

János havonkénti 500 frtért még magas társadalmi állást is foglalt el, pedig mily csuf — míg a szép Adolár hatszorosan fizette meg azt, hogy a hátsó lépcsőkön járhatott.

ben. Tegna
igen né
rendőrségi,
kelt felek
Az értekez
sef főispán
tárgyát a
rnöki hiva
külső ha
György Kál
nt akként
ékaik képes
fertőztetése
és szerint,
melés ered
na sem fe
gényeknek,
nt csak l
ak a tárgy
Dr. Szik
zoknak, —
i a vágóhi
y a dohány
tt harczol
életi tanár
vel; ő nem
ekkel iga
omvásártér
és lassub
k. Szerinte
k által az
mértékben
k ipari —
s a homok
lyet már a
ára. Bé
sebb volt
hogy az új
dszeresítve
fogadta az
fog ja
tanács élé
benutatta
a pályázat
ét, 600 és
ardjain na
szép párt,
l, szorosan
rökös mo
nap megas
gas sugar
tel, mely
a simuló,
l ragyogó
boldogság
szke férfi
kél Paris
g becselt
edével kelt
drama tör
A feltűnő
boldogabb
rá. Su
zihált s
nyes sze
l kezekkel
firtóket,
al vizasz
nem zemeit
ndja: Meg
ok tintát,

tolat, hadd irom meg végrendeletemet. Hiába volt minden vigasztalás, lebeszélés, a szép asszony csak azt hajtogatta: „Meg kell lenni! Adtak hát neki tintát, tollat, papírost s a halálos beteg megírta végrendeletét, borítékba tette, lepecsételte s ráírta, hogy: „Csak halálom után bontandó fel. Azután hátradótt s elvesztette eszméletét. — A szép asszony nem halt meg, felgyógyult a betegségből s a végrendelete sokáig felbontatlanul hevert a férj íróasztalában. — Egyszer mégis csak a kezébe került. Nem szép dolog, de mégis fölbontotta, tudni akarta, mit akarhatott neki felesége a halála után mondani. — Nagyon szomorú dolgok lehettek abban a levélben, mert az erős, kemény ember oda borult az asztalra s sokáig keservesen zokogott. Reggelre már ismét megdőződött a szíve; az arca halovány volt, de szilárd elhatározás látszott rajta. „Asszonyom, mi elváltunk. Elolvastam a végrendeletet.“ S elváltak és örökre boldogtalanok lettek.

— **Lapunk mai számához** mellékelve van Paczelt János mag és virág kereskedő (Debreczenben Czegléd és Battyáni utca sarkán a színházzal szemben) 1888-ik évi árjegyzéke. Paczelt János, bár csak pár éve lakik városunkban, teljesen kiérdemelte azon bizalmat, melylyel iránta a közönség viseltetik, mert áruja jók és olcsók. Ajánljuk olvasóink figyelmébe.

— **Báli és tánczvizalmi meghívók, tánczrendek, belepti jegyek a legdíszesebb kiállításban, ugyiszintén nevjegyek, és más alkalmi üdvözlők a legújtanosabb árak mellett készíttetnek a „Debreczeni Ellenőr“ könyvnyomdájában. Debreczenben, Széchenyi-utca Simon ház Vidéki megrendelések leggyorsabbra eszközölköttek.**

— **Biharmegyei hírek. Vízvezeték Nagyváradon.** A biharmegyei orvosgyógyász és természetudományi egyesület emlékiratot intézett Nagyvárad város közgyűléséhez a körösvíznek természetes szűrés segítségével vízvezetékkel való felhasználására. — **Nagyvárad város törvényhatósága** folyó évi január hó 12-én, esetleg következő napjain mindenkor délután 3 órakor rendes havi közgyűlést fogja tartani. A n-v á r a d i z á l o g i n t é z e t e k b e n a m u l t é v a l l a t e l z á l o g o s i t o t t tárgyak összes értéke 84542 frt volt a kiváltottak pedig 67553 frt. — **A n-v á r a d i polgári kör** mult évi összes bevételre 3128 frt, összes kiadása 3096 frt 58 kr. volt. A jelen évre 31 frt 42 kr maradt. A kártyapénzből 812 frt 70 kr. gyűlt be s kártyakiadás 145 frt 37 kr. volt. Az erdélyi kultúregylet javára 32 frt 19 krt gyűjtött a körs lapokra 300 frt 55 krt költött. Jelenleg 1225 frt tagsági díj hátrány áll fenn. **Fedezési állomások.** A földmívelési miniszter 1888-ra Biharmegyében a következő fedezetési állomások felállítását határozta el. Nagyvárad hat ménnel, Nagyszalonta 5 ménnel, Sarkad 3 ménnel, Mezőkeresztes 2 ménnel, Bereghörszörmeny 3 ménnel, Komádi 2 ménnel, Nagybjom 2 ménnel, Derecske 2 ménnel, Nagyléta 4 ménnel, Álmosd 2 ménnel, Margitta 2 ménnel, Érmihályfalva 2 ménnel, Erdőszeg 2 ménnel, Zsáka 2 ménnel, Okány 2 ménnel. Nagyváradon magasabb zab és széná árt, Álmosdon magasabb zabárakat engedélyezett a miniszter tekintettel a körülményekre. A méneket jan. 20-án osztják szét Debreczenben. — **A székellyhídi csolnak és korsolyázó egyesület** február hó 11-én bohóczestélyt rendez, a melynek jövedelme az egylet vagyonának szaporítására van szánva. — **Kisdődövdai bál.** A „székellyhídi kisdődövdai egylet“ választmányja f. hó 21-én Székellyhidon a fürdő teremben az egylet javára bált rendez. A zenét Hamza Miska, nagyvárad i zenekara fogja szolgáltatni.

x. **Az én házi szerem.** Teremi. (Kisküküllő.) Tekintetes ur! A Brandt R. gyógyszerész svájci labdacseit — 4 dobozzal — megkaptam, mondhatom, hogy azok kitűnő szolgálatot tettek gyakori fejfájásomban u. n. migrénben szenvedő nőmnek. Mintegy 1 1/2 évig használta igen jó háziszertül, s a labdacseikkel csakugyan elélt is ért. — A svájci labdacseik folytonos használatával egészségünket fentarthatjuk, s ezért a svájci labdacseket (egy doboz ára 70 kr. a gyógyszerárakban) mindenkinek legjobb akaratból ajánlom, bár minden háztartásban megvolna! Tisztelettel Brazdilik Antal uradalmi kertész. Mivel Magyarországon Brandt R. gyógyszerész svájci labdacseinek sokféle utanzatai léteznek, a valódi felismerhetése végett gondosan meg kell nézni, hogy mindenik dobozon rajta van-e a védőjegy: egy fehér kereszt vörös mezőben s Brandt R. névalírása.

Színház.

V. Margó Célia tegnapi jutalomjátéka egész kis ünneppé nőtte ki magát. Nagy csapatokban övönlött a közönség a színház bejáratánál, melyet a bérköcsik és magánfogatok előrobogása pillanatonként elzár. — Szerencsésnek mondotta magát ki ez estén bejuthatott a színházba s nem egy volt kénytelen a színházi pótztartól távozni, mert már jó levele minden jegy elkelt.

Nem mindennapi dolog oly nagy és elegáns közönséget látni, mint az este, ahol még az olcsóbb helyeket is uri közönség foglalta el. S nem csoda, mert mindenki várta azt az alkalmat, midőn kedvenc művésznőjét V. Margó Céliát, kitüntetheti.

Maga az előadás egyike volt a legjobboknak, mert a „Nebántsvirág“ a jutalmazott kiváló force szerepei közé tartozik s az összejátek hetedszeri rövid egymás utánban való előadás után oly exact volt hogy semmi kívánni valót nem hagy maga után. A közönség feszült figyelemmel várta a fiatal művésznő megjelenését s a klastrom növendékek bejvetelét szünni nem akaró frenetikus tapssal fogadta, miattól V. Margó Céliát három a zsinópadról leeresztett koszoru mellett pompás virágos fogadta, míg a zenekarból csokrot és virágkosarat nyújtottak fel, utóbbiban nagyszerű briliános karperecz volt, melynek belső oldalára ez volt véve: V. Margó Célia első debreczeni jutalomjátékára. **A z e k s z e r** Blau Lipót és fia helybeli czeznél lett beszerezve. Az egyik lant alakú élővirágokból álló koszoru — „Nebántsvirág kisaszonynak, szeretetünk jeléül“ felírással kék színű szalagján — a **F i s c h b e i n** nővérek től jött, ugyanazon gyöngéd kezektől, melyek a másik koszorun függő szép széles és hosszú fraise-écerassé selyem szövet költéséget gyűjtés utján beszerezték.

Még egy gyöngéd megemlékezést hozunk fel, mely férjéről Verő György színházi főrendezőtl eredt, aki egy csokor alján levő gyönyörű brocheval kedveskedett e szavak írva nevjégre: a szorgalmas tanítványa haldása elismeréséül.

A tetszés és lelkesedés hangos kifejezése, melylyel a közönség kedvencét mindjárt beletéve fogadta, mindinkább fokozódott s tetőpontját a lovaglási jelenetben érte, a midőn a vasfüggöny respectus is kénytelen volt engedni a közönség heves kívánságának, amennyiben tegnap volt az első eset, hogy a vasfüggönyt a tapsolás felhúzták. Margó Célia minden egyes dalát többszörösen megújrázták.

Nem szabad megfeledkezni a többi szereplőkről sem, kiknek figyelmes játéka az előadás sikerét emelte. Rónászy most is megnevetette a nézőtér kiapadhatlan humorával. Loosarekné mulattató játékaival szokott hatást ért el. Valentin pompás tenorjával most is tündökölt. Püspöki kedélyesen játszott, nem kevésbé Dobó is. — Az előadás későn ért véget s a közönség, meg a színészek egy kellemes est emlékével hagyta el a színházat.

A vidéki színészet statisztikája cím alatt a „Pesti Hírlap“ ban megjelent közleményből veszük át a következőket: A vidéken 28 színtársulat működik, a kolozsvári nemzeti színházat kivéve, valamint nem számítva bele az ugynevezett vándor truppokát, melyek daltársulati konzesszióval bitorolják a színtársulat ezimet. 28 színtársulat közt a következő három foglal első helyet, mint a melynek a havi gageja (csupán a működő színpadi személyzete, nem számítva ebbe a zenészek és kezelő személyzet fizetését) négyezer forintot felül van 4700 frtig: Krescsányi Ignác Aradon, Aradi Gerő Szegeden, Valentin Lajos Debreczenben. Három igazgató fizet háromezer frton felül 2552 frtig ezek: Mosonyi Károly Temesváron, Jakab Lajos Kassán, „Thalia“ szövetségzet Szabadkán. Ezen hat elsőrendű társulat után ismét háromnak havi gageja két ezer frton felül 2720 frtig van; ezek Somogyi Károly Sopron Győr, Csóka Sándor Székesfehérvár, Kövessy Albert Miskolcz. E másodikrendű színtársulatok után van kilenc színgazgató, a ki havonként egy ezer forintot felül 1650 frtig fizet gageát. A közönség pártfogásának fokmérője a bérletösszeg. E tekintetben első helyen áll Debreczen aztán Arad, Szabadka, Sopron, Kassa, Temesvárs ezek után következnek Szeged. E nagyobb városok után még csak Zombor említhető, ugyszintén Kecskemét és Székesfehérvár; a többi már alig jöhet tekintetbe. **A városi hatóságok** közül legnagyobb áldozatot hoz Szeged, mert fényes színházépülete lévén, ennek fenntartása nagy összegbe kerül, a vállalkozó igazgatót négy ezer frt szubvencióban részesíti (a mi ugyan elenyésző csekélység a terjedelmes színház kezelése és világiatási költségével szemben). Szeged után Szabadka következik, aztán Debreczen, Kassa, Temesvár, Arad, Sopron, Zombor. A többi városok hatósága alig hoz valami áldozatot a színészet segélyezésére.

Dobó Sándor kedvelt komikusunk, mint biztos forrásból értesültünk jutalomjátékára Odonnell Malvina grófné „Falu csodája“ című színművét veszi, mely minden színpadot meg előzőleg nálunk fog előszőr adni. A debreczeni közönség már ösméri Odonnell grófnét a „Férfi gyűlölk“ szerzőjét, s hiszik hogy ez Dobó urnak minden reklámnál többet csinál.

CSARNOK.

Egy összeroncsolt élet.*)

— Emlékezés Zsutai Jánosra. — Hegyesi Mártonról.

Mennyi fájdalmas részvétet kelt az emberi szívben egy összeroncsolt élet szemlélese. Megtört remények, széthullt ábrándok jelűlik annak egyes szakait. S ott van a határjelző domb is, emlékeztetve arra, hogy végződött a szárnyaszegett lélek kinos vergődése.

* A nagyvárad i „Szabadság“ ből.

Hátha még az az összeroncsolt élet egy költő volt, egy oly költő, kit honlokon esőkölt a muzsa, s kit még Arany János ezen szigorú ítész is elismerésre méltatott mennyi vel fájdalmasabb lesz akkor a részvét.

Egy ilyen költőről emlékezem meg én.

Sokan fogják kérdezni: ki volt az a Zsutai János? Hát bizony igaz, hogy azt még akkor is, a midőn élt, kevesen ösmerték, azóta pedig azt a kevés emléket is befődte a feledékenység minden évvel nagyobbodó rétege. Olyan volt ő, mint a meteor, a mely gyorsan támad és gyorsan lehall senkisémet tudja, hova s lángolását is, letűnését is csak az látja, a ki éppen történetesen odatekint; gyönyörködik benne egy pár másodpercig, emlékezik reá egy kevés ideig, később aztán még csak eszébe sem jut soha.

Ma már csak az irodalomtörténet lapjai emlékeztetnek meg Zsutairól, s legelőbb még mi, kik őt ismertük, kik őt szerettük.

Pedig ha tudnók, hogy mennyit vesztett benne a költészet, bizonyára többször emlékeznék meg róla.

Megérdemli azt az ö lyrája s megérdemeli az ő sötét sorsa.

Zsutai János az 1840-ik évi augusztus 18-án született Tisza Nánán, szegény sorsu szülőktől.

Az elemi iskolákat ott végezte, közben-közben a szöke Tisza partján egy-egy kicsit pásztorokodván is. Szüleitől távol állott a gondolat, hogy őt a kollégiumba küldjék. Hanem a fiu nagyon élénk eszű volt s tanítója: S. Ilymossy Pál egy félkezeű, béna volt honvéd addig beszélt édes anyjának, édes apja időközben elhalván, míg az beleegyezését adta abba, hogy a derék tanító bekapualtathassa őt a miskolezi református gymnáziumba, hol testvére Solymossy Samu és Lévay József, a már akkor is neves költő tanároskodtak.

Talán itt kezdődik a Zsutai szerencsétlensége? Talán akkor sem lett volna olyan boldogtalan, ha megmarad odahaza nyája mellett; mert akkor nem lettek volna megvalósulhatlan vágyai, de meg lett volna lélek elégsége az ő egyszerű sorsában, s valószínűleg nem lett volna öté az erkölcsi bukás örvényébe sodorták.

Solymossy és Lévayban meleg keblű pártfogókra talált Zsutai, ezek támogatása mellett végezte el kitűnő sikerrel a S osztályt, bevezetette Lévay által a költészet bübbajos csarnokába is.

Miskolezről a theologiai tanfolyam hallgatására az 1860. év őszén Debreczenbe jött Zsutai. Itten meglehetősen visszahuzódott életet élt, alig ösmerve legszűkebb barátain kívül mások által.

Akkor tájt alakult a debreczeni diákság kebelében az önképző kör, mely lapot is adott ki, persze csak írva, s felolvasó üléseket is rendezett. A „Heti Közlöny“ utján lett a Zsutai neve először ismeretes s alakja a felolvasó ülések folytán. Amannak a leg több számában találkoznak egy költeményével, melyek nem közönséges rimpengetések voltak, hanem a magasán szárnyaló költő geniusról tőnek tanubizonyoságot, emezken meg kitűnő szavallataiban gyönyörködünk igen gyakran.

Zsutai szavallataival is, de még inkább költeményeivel hova tovább nagyobb figyelmet keltett. Minden oldalról ösmerték, hogy valódi és pedig nem kezdő, hanem jó részben már megülepedett költői tehetséggel állunk szemben. Nem egy költeménye pályadíjat nyert s egyet „A művészet szavát“ Arany is közölte a „Koszoru“jában.

Zsutai lyrai s tankölteményekkel és balladákkal gazdagítja a „Heti Közlöny“ hasábjait. Ő maga legnagyobb sulyt helyezett balladáira, pedig éppen a balladák leggyöngébbek költeményei között. Ezen műfaj különben is egyike a legnehezebb műfajoknak, s ő Aranyt tekinté mesterétül, s annak örök szép balladáit mintakul. Csoda-e, hogy még nem volt képes azokat megközelíteni. Nem hiányzott s hoz semmi egyéb, csak az idő.

Lyrai költeményei a tükélynek már sokkal magasabb fokán állanak, mint balladáik, bár ezek némelyikén is emlékeztet egy-egy hangsúlyosabb költőnk egyik másik költeményére, kétségtelenül igazolván azt, hogy Zsutai igen sokat tanult. Különösen a daloknál észlelhető ez.

En részéről legmélyebbnek tartom Zsutai azon lyrai költeményeit, melyek bölcselmi refleksiókat tartalmaznak. Mintha nem is egy 20-25 éves ifjuval volna dolgunk, ki még alig lépett ki a világ színpadára hanem egy ősz agastyánnal, ki meg görnyedt a hosszú, keserves tapasztalatok nehézsulya alatt.

Ilyen például a „Hajdani tanítóm sirján“ című költeménye.

Az ifjuság rajongott Zsutaiért, s büszke volt arra, hogyha a végzett megfőszott is bennünket Kovács Gyulától, kiből, ha megél, bizonyára egy második Aranyunk lett volna, kárpótlott Zsutaival. Ha pályázott Zsutai, előre letett mindenki a pályadíj reményéről, sőt igen sokan nem is mertek pályázni.

Az 1865 dik év őszén például én is s egy barátom is csak úgy mertünk pályázni a Kazinczy-díjra, hogy azon hir volt elterjedve: most már nem pályázik Zsutai. Pedig hát pályázott, levert bennünket, mindnyájunkat, dicsőségesen. És nem most mondom, hanem elmondtam akkor is, hogy pályadíj-

nyertes ódája messze fölötté állott mindnyájunkénak.

S dacára a közölsmerésnek, mondhatnám: az ünnepeletésnek, Zsutai még is csak egy szök baráti körben élt. Nem igen szeretett ismerkedni.

En is, ki különben kutyódiák voltam hozzá képest, csak véletlenül ösmerkedtem meg vele.

Az 1864 év végén, vagy az 1865. év elején karácsonyi vagy féleli vakációról mentem be Debreczenbe. Kabáról, a mely a példabeszéd szerint híres asszonyairól és a garágyán könyöklő kutyáiról, vasuton kellett mennem Debreczenig, hanem leköttem szerencsésen. Ez délután 4 órakor történt s a másik vonat csak hajnalban volt menendő. — Teremtő szent isten! mit csináljak addig? — töprengék magamban.

A vasuti ör adta kezembe a megfejtés kulcsát.

Lekésett ma egy másik diák is, ha nem biz az bement a korcsmába, annak több esze van, mint az urnak, az nem rostokl itten egész éjjel — szölt mogorván az ör.

Nem is gondoltam én arra, hogy malicia van-e ezen szavakban, vagy jó akarat, nyakamba vettem az utat, mely megmérhetlen saráról híres, pedig akkor éppen hóolvadás volt, s bementem a kétségbe, egyenesen a korcsmába.

Nagy örömmre Zsutait találtam ottan, a kit látásból már mindenki, így én is, ösmertem. Megörült ő is, nem kell legalább magánosan kiluzni az éjszakát.

Együtt boroztunk, hajnal feléig iván a kabai vinkót, a mely szintén specifikum a maga nemében. — S rendkívül elragadtatva éreztem magam az által, hogy Zsutai tepohárivásra szólított föl. Nagy megtiszteltetés ez egy kis diákra nézve.

In vino est veritas — borban az igazság, mondja egy latin pélabeszéd. A bor minden embert átváltoztat, lehall róla a reá erőszakolt máz, egész természetes mivoltában mutatja magát mindenki.

Zsutai, kit büszkének ismert mindenki a bor között melancholicusá lett, s kitárta előttem egész lelkét. Már akkor láttam hogy meghasonlott lélek. Fájt nekie, hogy ott kellett hagyania legelésző nyáját, a mely mellett oly boldog volt, s a tudományos pálya nem hozta meg nyugtalan lelkének a remélt boldogságot.

Igazá volt kedves tanítójának, Lévaynak, midőn egy róla írott kedves költeményében ezeket írja:

Miért óhajtád vajjon ezt a czifra várost,
Melynek a mint látom, lakosa vagy már most.
Szászor jobb lett volna, megmaradnod ottan,
Hol búcsód ringatták, mindvégig nyugodtan.

Sohsem érezd többé azt a boldogságot,
Melyet rajtad a kis ócska bunda lótt,
Elég nagy a világ, végig hosszid járhatd,
Meg nem leled többé legelésző nyajad.

S néha majd szivedben egy-egy érzés támad,
Fele vizasztalás, fele pedig bánat;
Féleben keserű, féleben meg édes,
Visszabájlól szülőfölded vidékéhez.

Az 1865-ik év őszén odahagyta Zsutai a kollégiumot, kiment tanítónak a csapó utca i leányiskolához. Ettől fogva ritkán találkoztam vele.

(Vége köv.)

DEBRECZENI SZÍNHÁZ

Holnap, csütörtökön, 1888. jan. 12-én

DON CAESAR.

Nagy operette 3 felv.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos

Vértési Arnold.

Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

A MOHAI
ÁGNES
FORRÁS
hazánk egyik legzsenásavdusabb
SAVANYUVIZE,
vegyelmezve dr. Longyel Béla egyetemi tanár ur által.

Ajánlja a bel- és külföld számos orvosi tekintélyei által főleg a lélegzési-, emésztési- s húgcső-szervek hurutos bántalmainál hatásosan gyógyítja a Rhachitis, görvél-, vese- és húszvénybajokat, ép úgy használható a tagok csúszs bajainál, gyermekeknél meggátolja a túlságos gyomor-savanyú képződést s fokozza az idegrendszer tevékenységét. Gazdag szén-sav tartalma folytán ezen üdítő savanyuvíz a legkellemesebb ízű bir s borral használva igen nagy keletnek örvend.

Fris kúttól
mindentör
kapó: **Edeskyty L.**
m. k. és szerb kir.
udv. asztalyirányítól
tonál Budapeston.
Ugyszintén minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Egy nélem biztosíték gyantát letétbe helyeztettem, elegendő nyomatott címével előtöl 2000 frt összegből, lejáratú idő nélkül kiállított és Mandl Józsi és Katz Fanni által elfogadott váltó eltérő; minthogy én ilyenmő váltókat forgalomra nem hozok, senki sem nem ruházok, óva intek mindenkit annak netani megvásárlása vagy értékesítése ellen, mert az büntető eljárás volna magán után minthogy annak megsemmisítésére kellő lépéseket tettem.

Ki esetleg nyomra vezet, díjazásban részesül.
Debreczen,

NEIDLINGER G.

Téli Saisonra.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek üzletemet tisztelttel ajánlani, a hol minden időszakban friss és szép

rózsák, camelia, jáczint, gyöngy-virág

több másféle virágok kaphatók; egy szinte mindenféle bál, menyasszonyi és mell csokrokat, koszorukat élő levelekből és virágokból legdiszesebben készítek, vagy jutányos árban elkészítés végett felvállalok.

Ezenkívül nagy készlet van tartós és díszes szobai növényekből. Felvállalok díszítéseket, bál és temetkezési alkalmakra tropikus növényekkel.

Üzletem és kertészetem úgy van berendezve, hogy bármily kényes igényeknek megfelel. Szolid, pontos, izletes és jutányos kiállításért kezeskedem. Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítek.

A nagyérdemű közönségnek becses pártfogásért esedezve vagyok alázatos szolgálja

Paczelt János

mag és virág üzlet tulajdonos
Czegléd és Batthyányi utca sarkán
DEBRECZENBEN.

Minden magyar háztartásban divattá vált már a

LENCKA

izévé

használatára a nemesek azért, mivel magyar gyártmány, hanem mivel aroma, illat és az alkalmi kávék kifogástalan minőségére tekintettel felfelé a kereskedelmünkben előforduló összes kávépótlékokat.

LENCKA-kávé kapható minden fűs és esemege kereskedésben, s a hol még nem volna vagy a készlet elfogyott volna, a t. közönség követelje mint magyar gyártmányt.

Minták kívánatra ingyen és bérmentve.

DEBRECZENBEN a gyár képviselője:

MÜNCH GUSZTÁV ur.

SZEPESY ANTAL

DEBRECZEN.

Padlózatok számára:

Keil Alajos Bécsből,

Padlózat-fénymazát

mint legkittünőbb mázoló-szert puha padló számára: szagtalan, hamar száradó, szép fényes és tartós, — 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr, — 1 kis " " " " 68 "

Keil Alajos Bécsből,

Viaszk-kenőcsét

mint legjobb és legegyszerűbb beeresztő szert kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.

legmelegebben ajánlja

SZEPESY ANTAL

DEBRECZENBEN, a városház épületében.

ÁRJEGYZÉK.

az „**ISTVAN**“ gőzmalom készítményeinek

KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL, DEBRECZENBEN

és a folyó évi április 18-án Budapesten tartott általános magyar malomgyűlésen megápitott a folyó évi június 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módzatokra vonatkozó egyezmények szerint.

	100 kil
AB. Asztali dara nagyszemű	16.40
C. Szinte középszerű	15.40
0. Királyliszt	15.60
1. Lángliszt	15.20
2. Montliszt	14.80
3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű	14.20
4. " 2-od rendű	13.60
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű	13.20
6. szinte 2-od "	12.60
7. Közép kenyérliszt 1-ső "	11.60
8. " 2-od "	10.60
8 1/2. Barna " 1-ső "	9.60
8 1/4. " 2-od. á 70 kigr.	8.—
9. Lábliszt . . . á 70 kigr.	6.40
10. Vereas liszt . . . á 50 kigr.	—
11. Finom korpa zsákkal 50 "	3.40
12. Durva korpa zsákkal á 50 kigr.	3.—

A finom és durva korpa árából eddig engedélyezett 5%-töli engedmény a fennmiliett egyezmény folytán június 1-től fogva szintén beszünttetett.

Debreczen, 1888. Január 5.

ÚJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”

legújabb és legdivatosabb betűkkel gazdagon felszerelt

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN SZECHENYI UTCZA SIMON-ház

ajánlkozik mindeannemű nyomdai munka gyors, díszes kiállítására.

Községi és gyámi rovatos iverk, hivatalos nyomtatványok

MINDEN ALAKBAN

ÜGYVEDI ES KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK

falragaszok, körlevelek, gyászjelentések, levélfejek és levélborítékok.

báii meghívók, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosabb áron állittatnak ki.

VIDÉKI MEGRENDELESEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.